

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OP.050.1.2025.AK
3592846.14237033.11518279
Warszawa, 31-01-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację posta Piotra Kandyby w sprawie rPET-u, nr K10INT7350, poniżej przedstawiam wyjaśnienia.

- 1) *Czy w związku z przyjęciem przez Sejm ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw, przesuającej start systemu kaucyjnego w Polsce z dnia 1 stycznia 2025 r. na dzień 1 października 2025 r. oraz przewidującej równocześnie okres przejściowy dla opakowań nieposiadających oznakowania wskazującego na objęcie ich systemem kaucyjnym do 31 grudnia 2025 r., Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje przesunięcie obowiązku zapewnienia udziału wagowego tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu (rPET) w opakowaniach na napoje będących butelkami jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do trzech litrów co najmniej do dnia 1 stycznia 2026 r.? Jeżeli nie, to z jakich przyczyn?*

Przesuwanie w czasie tego obowiązku nie jest planowane. Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko, każde państwo członkowskie jest zobowiązane zapewnić, aby od 2025 r. butelki na napoje wymienione w części F załącznika, których głównym składnikiem jest politereftalan etylenu („butelki PET”), zawierały co najmniej 25 % tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu, obliczane jako średnia dla wszystkich butelek PET wprowadzonych do obrotu na terytorium danego państwa członkowskiego. Wprowadzenie zmian w tym zakresie mogłoby spowodować wysunięcie wobec Polski zarzutów nieprawidłowej implementacji dyrektywy.

- 2) *Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska występowało do Ministerstwa Zdrowia o weryfikację jakie potencjalne zagrożenia / konsekwencje dla zdrowia konsumentów w Polsce niesie zawartość w tworzywie sztucznym przeznaczonym do recyklingu do 5% materiałów i wyrobów, które były wykorzystywane do kontaktu z materiałami lub substancjami niewchodzącymi w kontakt z żywnością, zważywszy na fakt, iż od 1 stycznia 2025 r. tworzywa sztuczne pochodzące z recyklingu (rPET) mają stanowić w Polsce udział wagowy co najmniej 25% opakowań na napoje będących butelkami jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do trzech litrów?*

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie występowało do Ministerstwa Zdrowia o taką weryfikację. Projekt ustawy wprowadzającej przedmiotowy obowiązek został skierowany do uzgodnień międzyresortowych pismem z dnia 1 kwietnia 2021 r. i był przedmiotem analizy Ministerstwa Zdrowia na tym etapie.

- 3) *Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska, jest w posiadaniu badań naukowych nie starszych niż 5 lat, potwierdzających pełne bezpieczeństwo stosowania tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu (rPET) w opakowaniach na napoje będących butelkami jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, w szczególności dla wrażliwych grup konsumentów, jak niemowlęta, kobiety w ciąży oraz osoby w terapiach lekowych? Jeżeli tak, to kto jest autorem tych badań, jaki jest tytuł tych badań oraz z jakiej daty pochodzą te badania?*

Obowiązki i warunki dot. stosowania tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w opakowaniach żywności wynikają z prawa UE. Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie jest w posiadaniu badań naukowych, o których mowa w pytaniu.

W unijnym *Planie działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym* z 2015 r. Komisja wskazała zwiększenie recyklingu tworzyw sztucznych za niezbędny warunek przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W 2018 r. Komisja przyjęła *Europejską strategię na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym*, gdzie zawarto najważniejsze zobowiązania do działania na poziomie UE, które podejmowane będą w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi. Ponieważ, jak wskazała Komisja, znaczna część materiałów opakowaniowych z tworzyw sztucznych jest używana jako opakowania produktów spożywczych, podkreślone zostało, że cele polityki można będzie osiągnąć tylko wtedy, gdy zwiększy się zawartość tworzywa sztucznego pochodzącego z recyklingu w opakowaniach produktów spożywczych.

W *rozporządzeniu Komisji (WE) nr 282/2008 w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu przeznaczonych do kontaktu z żywnością* ustanowiono szczegółowe wymogi dotyczące procesów recyklingu w celu zapewnienia zgodności materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu i przeznaczonych do kontaktu z żywnością z art. 3 *rozporządzenia (WE) nr 1935/2004 w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością*. Ze względu na brak możliwości zastosowania przepisów rozporządzenia nr 282/2008 do wszystkich technologii recyklingu, niezbędnym okazało się przyjęcie przez Komisję nowych przepisów w tym zakresie. W konsekwencji opracowane zostało *rozporządzenie Komisji (UE) 2022/1616 z dnia 15 września 2022 r. w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 282/2008*¹.

Jak podkreślono w rozporządzeniu nr 2022/1616 warunkiem wstępnym zwiększenia zawartości materiałów z recyklingu w opakowaniach produktów spożywczych i w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego. W rozporządzeniu wskazano, że wymaga się dekontaminacji tworzyw sztucznych za pomocą odpowiedniej technologii recyklingu. Rozporządzenie nr 2022/1616 ustanawia przepisy dotyczące:

- a) wprowadzania do obrotu materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych objętych zakresem art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1935/2004, zawierających tworzywa sztuczne pochodzące z odpadów lub z nich wytworzone;
- b) opracowywania i stosowania technologii i procesów recyklingu oraz instalacji do recyklingu w celu produkcji tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu i wykorzystywanych w tych materiałach i wyrobach z tworzyw sztucznych;
- c) stosowania w kontakcie z żywnością materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu oraz materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do recyklingu.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX%3A32022R1616>

- 4) Czy wykonanie obowiązku zastosowania tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu (rPET), które zgodnie z prawem UE mogą zawierać do 5% zawartości materiałów i wyrobów, które były wykorzystywane do kontaktu z materiałami lub substancjami niewchodzącymi w kontakt z żywnością, w opakowaniach na naturalną wodę mineralną, może doprowadzić do kontaminacji naturalnej wody mineralnej? Jakie niesie to ryzyka dla polskich konsumentów oraz dla wprowadzających naturalną wodę mineralną w takich opakowaniach, którzy mają obowiązek prawny zachowania właściwości naturalnej wody mineralnej i jej pierwotnej czystości także w opakowaniu?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie jest właściwe do udzielania wyjaśnień w tym zakresie. Pytanie zostało przekazane do Ministerstwa Zdrowia.

- 5) Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska, jest w posiadaniu analiz ilościowych potwierdzających, że wydajność projektowanego w Polsce systemu kaucyjnego pozwoli na zapewnienie polskim producentom wprowadzającym produkty w opakowaniach na napoje będących butelkami jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do trzech litrów dostępu do rPET wysokiej jakości, wolnego od zanieczyszczeń, w tym wolnego od zakazanego Bisfenolu A (BPA) w ilości umożliwiającej spełnienie wymogu wykorzystania w tych opakowaniach udziału wagowego co najmniej 25% tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu, bez ryzyka ściągania do Europy odpadów opakowaniowych spoza UE?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie jest w posiadaniu takich analiz. Szacuje się, że aby sprostać zobowiązaniom unijnym w zakresie zapewnienia od 2025 r. udziału wagowego wynoszącego co najmniej 25% tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu, zarówno operatorzy systemów kaucyjnych jak i wprowadzający będą w ramach tych systemów dążyć do zwiększania ich efektywności działania. Brak zaangażowania uczestników rynku w promocję i zwiększanie poziomów zwrotu wpłycie negatywnie na uzyskiwane poziomy zbiórki opakowań do produkcji rPET.

- 6) Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska, jest w posiadaniu badań naukowych lub opinii naukowych potwierdzających brak ryzyka kontaminacji Bisfenolem A (BPA) napojów, w butelkach z wykorzystaniem tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu (rPET)? Zwłaszcza w kontekście przesunięcia startu systemu kaucyjnego, który ma być źródłem teoretycznie czystego rPET?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie jest w posiadaniu takich badań i opinii. Pytanie zostało przekazane według właściwości do Ministerstwa Zdrowia.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.
2. Pani Izabela Leszczyna – Minister Zdrowia.